

Zaaknummer:	00001246362
Onderwerp:	Zienswijze Jaarstukken 2025 en Ontwerpbegroting 2027 OD NHN
Datum raadsvergadering:	<i>Invullen door de griffie</i>
Portefeuillehouder:	N. Langedijk
Programma:	7. Volksgezondheid en milieu

Publiekssamenvatting

Jaarlijks stuurt de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord de jaarstukken van het afgelopen jaar en de ontwerpbegroting van het volgende jaar naar de deelnemende gemeenten. De gemeenteraad kan hierop een zienswijze afgeven. De Omgevingsdienst Noord-Holland Noord moet voldoen aan landelijke robuustheidscriteria en vraagt hiervoor aanvullende middelen. Tegelijkertijd laat de financiële positie zien dat structurele dekking ontbreekt en dat het positieve resultaat beperkt ruimte biedt voor versterking van het weerstandsvermogen en robuustheid. Daarom wordt voorgesteld om een zienswijze af te geven waarbij robuustheid tijdelijk wordt ondersteund, onder de voorwaarde dat de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord deze kosten structureel zelf opvangt.

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:

1. Geen zienswijze af te geven op de resultaatbestemming 2025 van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord.
2. De volgende zienswijze af te geven op de Ontwerpbegroting 2027 van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord:
 - a. In te stemmen met de incidentele financiering van robuustheid in 2027 (€75.000) en 2028 (€75.000) en het Dagelijks Bestuur te verzoeken om te komen met een voorstel voor structurele financiering vanaf 2029 en verder;
 - b. In te stemmen met de voorgestelde middelen voor Zeer Zorgwekkende Stoffen, Werkgebonden Personenmobiliteit en Gewasbeschermingsmiddelen (€33.000), onder de voorwaarde dat de uitvoering en inzet van middelen uiterlijk binnen drie jaar worden geëvalueerd;
 - c. Niet in te stemmen met de overige voorgestelde uitbreidingen van taken en bijbehorende structurele lasten, waaronder de voorgestelde middelen voor bedrijfsvoering en ICT en de inzet van een Adviseur water.

Inleiding

In 2018 hebben de raden besloten dat gemeenschappelijke regelingen jaarlijks uiterlijk 15 april de jaarrekening van het voorgaande jaar en de ontwerpbegroting van het komende jaar aan de raden aanbieden. De raad wordt in de gelegenheid gesteld om uiterlijk 25 juni een zienswijze af te geven op de concept-resultaatbestemming 2025 en de ontwerpbegroting 2027 van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord.

Het boekjaar 2025 wordt afgesloten met een positief resultaat van circa € 184.000. Zonder het positieve resultaat op de provinciale VTH-plustaken zou sprake zijn geweest van een negatief

totaalresultaat. Het gerealiseerde resultaat is aanzienlijk lager uitgevallen dan de prognose uit de tweede bestuursrapportage. Daardoor blijft de financiële ruimte voor versterking van het weerstandsvermogen en de uitvoering van het Plan van Aanpak Robuustheid beperkt.

Bij de beoordeling van de stukken is aangesloten bij de eerder door de raad vastgestelde zienswijze op de concept-Kadernota 2027. Daarin is uitgesproken dat robuustheid in eerste instantie binnen de eigen begroting en positieve rekeningresultaten moet worden opgevangen, dat middelen voor bedrijfsvoering en ICT pas aan de orde zijn nadat de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord robuust is geworden en concreet en controleerbaar zijn onderbouwd, en dat overige ontwikkelingen ambitiearm en sober moeten worden uitgevoerd. Onder de argumenten per beslispunt wordt nader gemotiveerd op welke wijze hieraan invulling is gegeven.

Beoogd effect

Het standpunt van de gemeente Dijk en Waard ten aanzien van de resultaatbestemming bij de concept-Jaarrekening 2025 en de Ontwerpbegroting 2027 kenbaar te maken.

Kader

- De Ontwerpbegroting 2027 is gebaseerd op de concept-Kadernota 2027 en de ontvangen zienswijzen van de deelnemers;
- Brief Regietafel Noord-Holland Noord d.d. 24 juli 2025: indexatie kadernota voor de begroting 2027;
- Daarnaast zijn de Wet gemeenschappelijke regelingen, de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen en de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Noord-Holland Noord van toepassing.

Argumenten per beslispunt

1. Geen zienswijze af te geven op de resultaatbestemming 2025 van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord.

1.1. *Resultaatbestemming 2025 is passend binnen financiële kaders.*

Voorgesteld wordt geen zienswijze af te geven op de resultaatbestemming 2025 van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord, omdat de Jaarrekening 2025 is voorzien van een goedkeurende controleverklaring en daarmee een getrouw en rechtmatig beeld geeft. Het boekjaar 2025 wordt afgesloten met een positief resultaat van circa € 184.000, waardoor geen aanvullende bijdrage van de deelnemers nodig is. De belangrijkste afwijkingen zijn door de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord toegelicht en leiden niet tot een aanvullende bijdrage van de deelnemers.

2a. In te stemmen met de incidentele financiering van robuustheid in 2027 (€75.000) en 2028 (€75.000) en het Dagelijks Bestuur te verzoeken om te komen met een voorstel voor structurele financiering vanaf 2029 en verder.

2a.1. *Voldoen aan robuustheid is een verplichting en incidenteel financieren is verdedigbaar.*

Robuustheid is een noodzakelijke ontwikkeling die voortvloeit uit de landelijke eisen voor het Vergunning-, Toezicht- en Handhavingssysteem. De Omgevingsdienst Noord-Holland Noord is op dit moment nog niet volledig robuust. Tegelijkertijd is de financiële ruimte beperkt. Het gerealiseerde rekeningresultaat 2025 is aanzienlijk lager uitgevallen dan eerder was voorzien en biedt daardoor onvoldoende ruimte om de kosten voor robuustheid volledig binnen de eigen begroting of uit positieve rekeningresultaten op te vangen. Daarom wordt voorgesteld om voor 2027 en 2028 in te stemmen met incidentele financiering van robuustheid. Dit heeft nadrukkelijk het karakter van een tijdelijke oplossing. Voor de periode vanaf 2029 moet het Dagelijks Bestuur met een afzonderlijk voorstel komen voor structurele financiering. Daarbij moet inzichtelijk worden gemaakt hoe de

kosten van robuustheid structureel worden opgevangen, welke (efficiency)maatregelen worden ingezet en welke financiële gevolgen dit heeft voor de deelnemers. Met deze lijn wordt aangesloten bij de eerdere zienswijze van de raad op de concept-Kadernota 2027. Daarin is uitgesproken dat robuustheid in eerste instantie binnen de eigen begroting en positieve rekeningresultaten moet worden opgevangen. Omdat die dekking nu nog onvoldoende concreet is, wordt voor 2027 en 2028 een tijdelijke financieringslijn voorgesteld en wordt voor 2029 en verder een nadere uitwerking gevraagd.

- 2b. In te stemmen met de voorgestelde middelen voor Zeer Zorgwekkende Stoffen, Werkgebonden Personenmobiliteit en Gewasbeschermingsmiddelen (€33.000), onder de voorwaarde dat de uitvoering en inzet van middelen uiterlijk binnen drie jaar worden geëvalueerd.

2b.1. De impactanalyses zijn naar aanleiding van de zienswijze aangepast.

De impactanalyses voor deze onderwerpen zijn aangepast en overwegend voldoende concreet en onderbouwd. Het ambitieniveau voor Werkgebonden Personenmobiliteit is bijgesteld naar een minimaal niveau, waardoor de financiële impact voor deelnemers beperkt blijft en op doelmatige wijze invulling wordt gegeven aan deze taak. Voor Zeer Zorgwekkende Stoffen wordt met de voorgestelde aanpak eveneens op doelmatige wijze invulling gegeven aan de taak, waarbij het ambitieniveau is afgestemd op de noodzakelijke uitvoering en de financiële impact beheersbaar blijft. Voor Gewasbeschermingsmiddelen geldt dat de impactanalyse is verbeterd en voldoende basis biedt om de taak op te starten. De exacte omvang en financiële consequenties zijn echter nog niet volledig uitgewerkt. Daarbij geldt als voorwaarde dat uiterlijk binnen drie jaar een evaluatie plaatsvindt, op basis waarvan besluitvorming over voortzetting plaatsvindt. Hiermee wordt aangesloten bij de eerdere zienswijze van de raad op de concept-Kadernota 2027, waarin is uitgesproken dat overige ontwikkelingen ambitiearm en sober moeten worden vormgegeven en moeten aansluiten op het robuust worden van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord.

- 2c. Niet in te stemmen met de overige voorgestelde uitbreidingen van taken en bijbehorende structurele lasten, waaronder de voorgestelde middelen voor bedrijfsvoering en ICT en de inzet van een Adviseur water.

2c.1. Niet in lijn met raadsbesluit en onvoldoende onderbouwd.

Dit is niet in lijn met het eerder door de raad genomen besluit bij de concept-Kadernota 2027, waarin is bepaald dat structurele en incidentele middelen voor bedrijfsvoering en ICT pas aan de orde zijn nadat de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord robuust is geworden en deze concreet en controleerbaar zijn onderbouwd. Voor overige uitbreidingen, zoals de inzet van een Adviseur water, is de onderbouwing op dit moment nog onvoldoende concreet en uitgewerkt, waardoor de noodzaak, omvang en financiële consequenties onvoldoende beoordeeld kunnen worden.

Kanttekeningen en risico's

Uitvoerbaarheid, robuustheid en financiële risico's

Nu de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord per 1 april 2026 nog niet volledig robuust is, bestaat het risico dat de uitvoering van bestaande en nieuwe taken onder druk komt te staan. Dit kan leiden tot noodzakelijke prioritering, met mogelijke gevolgen voor de kwaliteit en continuïteit van de Vergunning-, Toezicht- en Handhavingstaken. Daarnaast blijft het weerstandsvermogen van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord beperkt. Bij financiële tegenvallers of indien de beoogde efficiencymaatregelen vanaf 2029 niet (tijdig) worden gerealiseerd, kan dit leiden tot aanvullende bijdragen van de deelnemers dan wel tot herprioritering of afbouw van activiteiten. In dit kader geldt dat het Rijk toezicht houdt op het functioneren van het Vergunning-, Toezicht- en Handhavingstelsel en zo nodig kan interveniëren. De provincie heeft aangegeven in te zetten op het robuust worden van de omgevingsdiensten.

Alternatieven

Over de Ontwerpbegroting 2027 zijn de volgende alternatieven overwogen:

1. Geen zienswijze af te geven over de Ontwerpbegroting 2027:
Dit alternatief houdt in dat de Ontwerpbegroting 2027 ongewijzigd wordt gelaten en wordt ingestemd met de daarin opgenomen keuzes, waaronder de structurele lasten en de wijze van financiering. Dit betekent dat geen nadere voorwaarden worden gesteld aan de financiering van robuustheid, de inzet van incidentele middelen, de structurele doorbelasting van lasten en de onderbouwing van bedrijfsvoering en ICT. Gelet op de eerder door de raad vastgestelde zienswijze op de kadernota 2027 en de daarin opgenomen uitgangspunten, wordt dit alternatief niet wenselijk geacht, omdat daarmee onvoldoende invulling wordt gegeven aan de kaderstellende rol van de raad.

Samenwerking en participatie

Er heeft geen participatie plaatsgevonden over dit voorstel. Het voorstel is regionaal ambtelijk afgestemd op proces en planning. De inhoudelijke zienswijze is gebaseerd op de eerder door de raad vastgestelde uitgangspunten en kan daarom afwijken van andere gemeenten.

Financiën

Jaarstukken 2025

Het gerealiseerde rekeningresultaat bedraagt circa € 184.000 positief en is daarmee aanzienlijk lager dan de eerder in de tweede bestuursrapportage geprognoseerde € 950.000. Volgens het AOGP Memo resultaatontwikkeling 2025 komt dit met name door hogere externe inhuur, een dotatie voor verlofsparen, opleidingskosten, een btw-suppletie en lagere opbrengsten uit aanvullende opdrachten. Daarbij blijft de vraag in hoeverre deze bekende risico's eerder in de prognose hadden kunnen worden verwerkt. Het positieve totaalresultaat bestaat uit een tekort van circa € 212.000 op de gemeentelijke milieutaken en een overschot van circa € 396.000 op de provinciale VTH-plustaken. Zonder het positieve resultaat op de provinciale taken zou over de gemeentelijke milieutaken dus een negatief resultaat zijn gerealiseerd.

Ontwerpbegroting 2027

De Omgevingsdienst Noord-Holland Noord heeft de zienswijzen gedeeltelijk verwerkt in de Ontwerpbegroting 2027. De indexatie van 7,94% is overgenomen en op onderdelen zijn aanpassingen doorgevoerd. Dit leidt tot een sluitende begroting en een sluitende meerjarenraming. Wel dient te worden opgemerkt dat de structurele dekking van het Plan van Aanpak Robuustheid nog niet volledig concreet is uitgewerkt en dat de beoogde efficiencymaatregelen vanaf 2029 pas geëffectueerd kunnen worden.

De totale jaarlijkse bijdrage voor Dijk en Waard komt uit op € 1.584.000. Binnen de begroting van Dijk en Waard is € 1.545.090 beschikbaar. Daarnaast wordt rekening gehouden met een aanvullende bijdrage van € 100.000 voor aanvullende gemeentelijke milieugerelateerde werkzaamheden. Daarmee bedraagt het totale tekort € 139.000, waarvoor binnen de gemeentelijke begroting aanvullende dekking moet worden gevonden.

Communicatie

Over dit raadsvoorstel vindt geen actieve communicatie plaats.

Uitvoering

De zienswijze van de raad wordt door toezending van het raadsbesluit kenbaar gemaakt aan het Dagelijks Bestuur van Omgevingsdienst Noord-Holland Noord. Het Dagelijks Bestuur zal de

zienswijze meenemen in het voorstel aan het Algemeen Bestuur om de resultaatbestemming bij de Jaarrekening 2025 en de Ontwerpbegroting 2027 vast te stellen. Vervolgens worden de stukken definitief vastgesteld door het Algemeen Bestuur, naar verwachting op 1 juli 2026. Voor 15 juli ontvangen de gemeenten een schriftelijke reactie van het Dagelijks Bestuur op de ingediende zienswijzen.

Bijlagen, onderdeel van het besluit

1. Jaarstukken 2025 OD NHN;
2. Ontwerpbegroting 2027 OD NHN;
3. Dashboard Jaarrekening 2025 OD NHN;
4. Voorstel AB over resultaatbestemming 2025;
5. Voorstel AB Jaarrekening 2025 OD NHN;
6. Voorstel AB Ontwerpbegroting 2027 OD NHN.

Bijlagen, ter informatie

1. Aanbiedingsbrief Jaarrekening 2025 en Ontwerpbegroting 2027 OD NHN;
2. Accountantsverslag 2025 OD NHN;
3. Brief controleverklaring Jaarrekening 2025 OD NHN;
4. Controleverklaring Jaarrekening 2025 OD NHN;
5. AOGP Memo resultaatontwikkeling 2025.